Mengendalikan Peralihan Sektor Kewangan kepada Rangka Kerja Pelaporan Kemampanan Kebangsaan

Susulan penggubalan piawaian penzahiran kemampanan (piawaian ISSB) oleh (International Sustainability Standards Board ISSB)[1] pada bulan Jun 2023, Malaysia telah membangunkan Rangka Kerja Pelaporan Kemampanan Kebangsaan (National Sustainability Reporting Framework, NSRF), yang diketuai oleh Jawatankuasa Penasihat mengenai Pelaporan Kemampanan (Advisory Committee on Sustainability Reporting, ACSR).[2] NSRF yang diterbitkan pada bulan September 2024, menyediakan garis masa dan pendekatan untuk penggunaan piawaian ISSB[3] sebagai piawaian asas penzahiran kemampanan di Malaysia. Pada dasarnya, NSRF menghendaki syarikat-syarikat menyediakan penzahiran yang konsisten dan setara untuk meningkatkan kredibiliti laporan dan menggalakkan proses membuat keputusan serta libat urus pihak berkepentingan yang lebih baik.

Gambar Rajah 1 memberikan ringkasan mengenai NSRF dan sokongan yang disediakan untuk memudahkan penggunaan piawaian ini. Rencana ini membincangkan kemajuan institusi-institusi kewangan untuk menghasilkan penzahiran berkaitan iklim dan implikasi NSRF terhadap mereka.

Gambar Rajah 1: Ringkasan Mengenai Rangka Kerja Pelaporan Kemampanan Kebangsaan dan Sokongan yang Disediakan

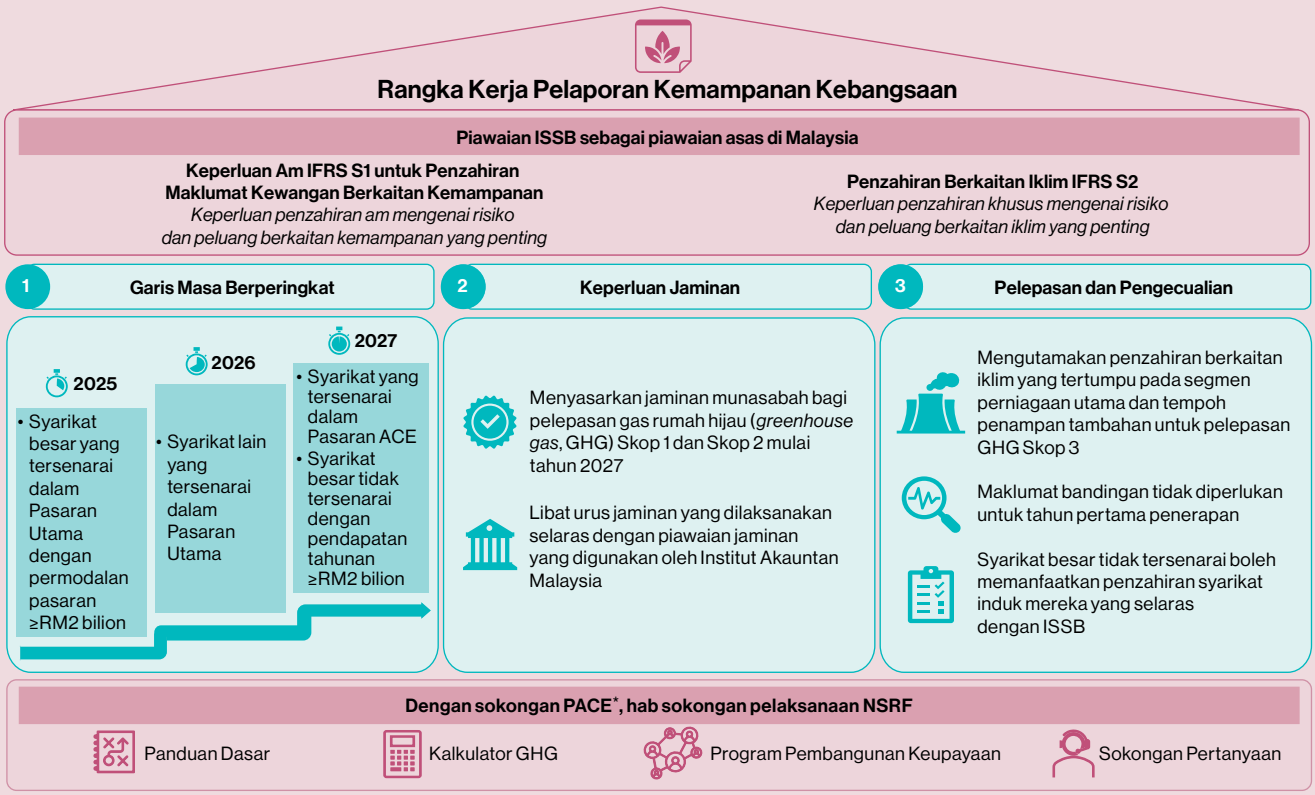

* PACE ialah inisiatif yang dibangunkan untuk membantu penerapan NSRF. Empat ciri utama PACE ialah panduan dasar (*policy guidance*, P), andaian (*assumptions*, A), kalkulator pengiraan pelepasan (*emission calculators*, C) dan sumber pendidikan (*educational resources*, E).

Sumber: Rangka Kerja Pelaporan Kemampanan Kebangsaan

[1] ISSB ialah badan bersekutu International Accounting Standards Board (IASB) yang ditubuhkan oleh International Financial Reporting Standards Foundation (IFRS Foundation) pada tahun 2021. Badan ini dipertanggungjawabkan untuk membentuk piawaian penzahiran kemampanan IFRS dan menyediakan piawaian asas global untuk penzahiran kemampanan.

[2] ACSR ialah jawatankuasa antara agensi kebangsaan yang ditubuhkan dengan sokongan Kementerian Kewangan dan dipengerusikan oleh Suruhanjaya Sekuriti Malaysia (Securities Commission Malaysia, SC). Ahli-ahlinya terdiri daripada wakil daripada Lembaga Pemantauan Audit (Audit Oversight Board, AOB) SC, Bank Negara Malaysia (BNM), Suruhanjaya Syarikat Malaysia, Bursa Malaysia Berhad dan Yayasan Laporan Kewangan.

[3] Secara khususnya, IFRS S1 berkenaan Keperluan Am Penzahiran Maklumat Kewangan Berkaitan Kemampanan dan IFRS S2 berkenaan Penzahiran Berkaitan Iklim.

Pelaksanaan penzahiran berkaitan iklim oleh institusi kewangan

Seperti yang digariskan dalam Dokumen Dasar Pengurusan Risiko Iklim dan Analisis Senario (Climate Risk Management and Scenario Analysis Policy Document, CRMSA PD) oleh BNM, institusi kewangan dikehendaki untuk mengeluarkan penzahiran berkaitan iklim[4] selaras dengan saranan Pasukan Petugas Mengenai Penzahiran Kewangan Berkaitan Iklim (Task Force on Climate-related Financial Disclosures, TCFD) Financial Stability Board mulai tahun 2024. Bagi tujuan ini, beberapa institusi kewangan domestik yang lebih besar telah mula menghasilkan penzahiran yang selaras dengan TCFD dalam laporan berkaitan kelestarian mereka untuk tahun 2023. Institusi kewangan yang lain pula sedang dalam proses untuk mengeluarkan penzahiran pertama yang selaras dengan TCFD berserta penyata kewangan 2024 mereka. Secara amnya, perkembangan yang memberangsangkan dilihat dalam bidang yang berikut:

i. Dasar dan proses tadbir urus telah disediakan untuk memastikan penghasilan penzahiran yang berkualiti tinggi dan mengurangkan risiko *greenwashing*. Lembaga pengarah institusi kewangan terus melakukan pemantauan yang teliti untuk memastikan maklumat berkaitan dedahan iklim dan risiko iklim dalam penyata kewangan adalah tepat dan lengkap.
ii. Terdapat bank dan syarikat insurans yang ingin meningkatkan kredibiliti maklumat yang dizahirkan dengan mendapatkan pengesahan daripada pihak ketiga untuk maklumat khusus, seperti pelepasan gas rumah hijau (*greenhouse gas*, GHG) Skop 1 dan Skop 2. Langkah ini akan melengkapkan proses pengesahan dalaman mereka serta membolehkan bank dan syarikat insurans bersedia untuk memenuhi keperluan jaminan luaran mandatori yang dijangka akan berkuat kuasa seawal tahun 2027. Penyedia pengesahan luaran boleh terdiri daripada pengamal perakaunan dan juga bukan perakaunan.
iii. Bagi institusi kewangan yang memanfaatkan laporan disatukan daripada syarikat induk mereka di luar negara, laporan tersebut juga mengemukakan maklumat penting tentang operasi di Malaysia dan memberikan analisis tentang cara dasar syarikat induk mempengaruhi operasi tempatan.

Keperluan terhadap data berkualiti tinggi dan boleh dipercayai terus menjadi cabaran utama, khususnya apabila melibatkan data khusus berkaitan pelanggan dan rakan niaga. Pemerhatian mendapati institusi kewangan memanfaatkan:

i. Penggunaan proksi,[5] seperti pelepasan GHG purata sektor sebagai input model untuk menganggarkan kemungkinan kerugian daripada dedahan terhadap risiko berkaitan iklim.
ii. Sistem penilaian yang dibangunkan secara dalaman, seperti sistem penilaian risiko banjir yang dibina berdasarkan data sejarah daripada agensi awam dengan kerjasama daripada penyedia perkhidmatan luaran atau data yang dikumpulkan dalam repositori data dalaman untuk akses berpusat kepada data iklim.
iii. Data dan alatan yang diperoleh daripada penyedia perkhidmatan pihak ketiga untuk menilai kemungkinan kesan risiko dan peluang berkaitan iklim.

Penggunaan NSRF dalam kalangan institusi kewangan

Dengan kemajuan yang baik dari segi penghasilan penzahiran yang selaras dengan TCFD, sektor kewangan dilihat bersedia untuk menggunakan piawaian ISSB di Malaysia. BNM telah menyemak CRMSA PD[6] untuk menerapkan garis masa dan jangkaan tambahan yang ditetapkan di bawah NSRF untuk menghasilkan penzahiran berkaitan iklim yang selaras dengan ISSB secara berperingkat mulai tahun 2025. Semua institusi kewangan dijangka selaras dengan ISSB menjelang tahun 2027. Gambar Rajah 2 memberikan gambaran keseluruhan garis masa penggunaan NSRF bagi semua institusi kewangan.

[4] CRMSA PD menghendaki institusi kewangan untuk mengeluarkan penzahiran kewangan berkaitan iklim yang selaras dengan TCFD secara tahunan untuk tahun kewangan pada atau selepas 1 Januari 2024. Saranan TCFD menyediakan rangka kerja untuk syarikat menzahirkan maklumat tentang risiko dan peluang berkaitan iklim yang meliputi empat bidang teras, iaitu tadbir urus, strategi, pengurusan risiko, serta metrik dan sasaran, yang telah diterapkan dalam piawaian ISSB.
[5] Sebagai contoh, Global GHG Accounting and Reporting Standards yang dikeluarkan oleh Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF).
[6] Keperluan yang disemak dikeluarkan pada 17 Mac 2025.

Gambar Rajah 2: Garis Masa Penggunaan NSRF untuk Institusi Kewangan

Entiti yang Berkenaan		Garis Masa					
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Kumpulan 1	Institusi kewangan yang tersenarai dalam Pasaran Utama dengan permodalan pasaran (tidak termasuk saham perbendaharaan) sebanyak RM2 bilion dan ke atas pada 31 Disember 2024, atau pada tarikh penyenaraiannya selepas 31 Disember 2024	●	●	● ●	● ●	● ●	● ●
Kumpulan 2	Institusi kewangan yang tersenarai dalam Pasaran Utama (selain daripada Kumpulan 1)		●	●	● ●	● ●	● ●
Kumpulan 3	Semua institusi kewangan yang lain (selain daripada Kumpulan 1 dan 2)			●	●	● ●	● ●

● Penzahiran berkaitan iklim dengan bantuan peralihan bagi pelepasan GHG Skop 3.

● Penzahiran berkaitan kemampanan dan iklim dengan pelepasan GHG Skop 3 yang mandatori.

● Jaminan mandatori bagi pelepasan GHG Skop 1 dan 2 (tertakluk kepada perundingan lanjut ACSR).

Sumber: Bank Negara Malaysia

Perkembangan usaha yang sedang dilaksanakan oleh institusi kewangan untuk menggunakan penzahiran yang selaras dengan TCFD akan terus menjadi asas yang kukuh untuk institusi kewangan mematuhi piawaian ISSB yang dibangunkan berdasarkan saranan TCFD. Bagi memudahkan proses pelaporan, institusi kewangan boleh memanfaatkan inisiatif daripada PACE dan Jawatankuasa Bersama Mengenai Perubahan Iklim (Joint Committee on Climate Change, JC3).[7] Gambar Rajah 3 menunjukkan gambaran keseluruhan mengenai keperluan peningkatan untuk institusi kewangan beralih daripada TCFD kepada piawaian ISSB.

Gambar Rajah 3: Keperluan Peningkatan untuk Beralih daripada TCFD kepada Piawaian ISSB

Piawaian ISSB dibina berpandukan TCFD dengan penzahiran dan keperluan tambahan untuk maklumat lebih terperinci

Saranan TCFD

Menggariskan 4 tonggak asas:

Tadbir Urus – Menzahirkan proses, kawalan dan prosedur tadbir urus untuk memantau, mengurus dan menyelia risiko dan peluang berkaitan iklim (*climate-related risks and opportunities*, CRO)

Strategi – Menzahirkan kesan sebenar dan kemungkinan kesan CRO terhadap perniagaan, strategi dan pengurusan kewangan

Pengurusan Risiko – Menzahirkan proses untuk mengenal pasti, menilai dan mengurus CRO

Metrik dan Sasaran – Menzahirkan metrik dan sasaran yang digunakan untuk menilai dan mengurus prestasi CRO

Piawaian ISSB

Dibangunkan berasaskan TCFD berserta jangkaan tambahan:

Menzahirkan maklumat kemampanan iklim dan maklumat lain yang penting – contohnya, biodiversiti dan alam semula jadi, pengurusan air dan sisa

Keperluan penzahiran tambahan – contohnya, penggunaan penzahiran dan metrik berasaskan industri, penzahiran berkaitan peluang selain risiko untuk pengurusan risiko

Maklumat yang lebih terperinci – untuk penzahiran berkaitan iklim dalam bidang pelan peralihan, penilaian daya tahan/analisis senario iklim, data bersepadu untuk pelepasan, penggunaan pengimbangan karbon dan sebagainya

Sumber: Bank Negara Malaysia

[7] JC3 menawarkan pelbagai program pembangunan keupayaan untuk sepanjang tahun. Rujuk laman sesawang JC3 untuk capaian kepada acara akan datang dan sumber sedia ada termasuk Katalog Data Iklim.

NSRF menetapkan laluan yang jelas untuk penggunaan piawaian ISSB di Malaysia. Berlandaskan perkembangan usaha semasa, institusi kewangan dijangka terus mempertingkatkan penzahiran masing-masing, terutamanya mengenai pelepasan yang dibiayai (*financed emissions*).[8] Dalam hal ini, institusi kewangan boleh memainkan peranan yang penting untuk membantu pelanggan mereka menambah baik pengumpulan dan pelaporan data berkaitan iklim. Perkara ini akan mempertingkatkan pengumpulan data dan penzahiran meliputi rantaian nilai yang kekal mustahak untuk membolehkan institusi kewangan menguruskan risiko dan peluang berkaitan iklim dengan lebih baik.

Rujukan

Climate Financial Risk Forum (2023). Climate Disclosures Dashboard 2.0. Rujuk https://www.fca.org.uk/publication/corporate/cfrf-guide-2023-climate-disclosures-dashboard.pdf.

IFRS Foundation (2024). Progress on Corporate Climate-related Disclosures. Rujuk https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/supporting-implementation/issb-standards/progress-climate-related-disclosures-2024.pdf.

The World Bank and the Securities Commission Malaysia (2024). ESG Disclosure Assessment of Malaysia's Listed Companies and Recommendations for Policy Development. Rujuk http://www.sc.com.my/api/documentms/download.ashx?id=f10ad514-1e79-4690-89d7-5683e441c907.

[8] Pelepasan yang dibiayai merujuk pelepasan GHG berkaitan pinjaman dan pelaburan yang dibuat oleh institusi kewangan.